

การพัฒนาตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**
Development of Readiness Indicators of Strategy to the
ASEAN Community for Schools under the Office of
Basic Education Commission**

อธิฏฐาน จันทรทา อณุ เจริญวงศ์ระยัพ* และพัชราวลัย มีทรัพย์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Atithan Janta Anu Jarernvongrayab* and Phutcharawalai Meesup
Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัด สพฐ. และ 2) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัด สพฐ. ที่สร้างขึ้นโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนในสังกัด สพฐ. จำนวน 200 โรงเรียน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 2) แบบสำรวจความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัด สพฐ. 3) แบบวัดความกลัวในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของครู และ 4) แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการเป็นประชากรอาเซียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Confirmatory Factor Analysis ผลการวิจัย พบว่า 1) ตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัด สพฐ. มี 4 ยุทธศาสตร์ 22 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านความสามารถด้านภาษาและเจตคติของบุคลากรและนักเรียน ประกอบด้วย 8 ตัวบ่งชี้ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านบริหารจัดการโดยใช้เครือข่าย ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ และยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ และ 2) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรกจากการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัด สพฐ. ปรากฏว่า $\chi^2 = 408.505$, $df = 203$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, $RMSEA = 0.071$, $CFI = 0.887$, $TLI = 0.871$ และ $WRMR = 1.340$

คำสำคัญ: ตัวบ่งชี้ ความพร้อม ยุทธศาสตร์ อาเซียน

* ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
e-mail: anu.j@psru.ac.th

** งานวิจัยเรื่องนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
ภายใต้โครงการทุนวิจัยมหาบัณฑิต สกว. ด้านมนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์

Abstract

The purposes of this research were: 1) to determine readiness indicators of the strategy to the ASEAN community for schools under the Office of Basic Education Commission and 2) to check validity of the structural model of confirmatory factor analysis of readiness indicators of the strategy to the ASEAN community for schools under the Office of Basic Education Commission; using the hypothesized model with empirical data. The research was conducted through multi-stage sampling with a total of 200 schools under the Office of Basic Education Commission. The tools used for the study were: 1) The structured interview of readiness indicators of the strategy to the ASEAN community for schools under the Office of Basic Education Commission. 2) The survey of readiness indicators of the strategy to the ASEAN community for schools under the Office of Basic Education Commission. 3) The development of Teachers Fear Scale Approach to the ASEAN Community and 4) The desirable characteristics assessment for Asian population of student in junior high school. The collected data were analyzed by mean, standard deviation and first-order confirmatory factor analysis with the Mplus program. The research results were as follows: 1) The readiness indicators of strategy to the ASEAN community for schools under the Office of Basic Education Commission consisted of 4 strategies and 22 indicators. The first strategy, which was development of the school curriculum had 5 indicators. The second strategy, language ability and attitude of personnel and students, had 8 indicators. The third strategy that was management by using networks, had 5 indicators. The last strategy which was development of media and technology had 4 indicators. The results of the first-order confirmatory factor analysis of the model in the readiness indicators of the strategy to the ASEAN community for schools under the Office of Basic Education Commission found that the structural validity of the model was acceptable with the empirical data, with chi - square = 408.505, degree of freedom = 203, *RMSEA* = 0.071, *CFI* = 0.887, *TLI* = 0.871 and *WRMR* = 1.340.

Keywords: Indicators, Readiness, Strategy, ASEAN community

บทนำ

ผลของการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในโลกปัจจุบันก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว ด้วยเหตุนี้เพื่อการสร้างความเข้มแข็งระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน และเพื่อการสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nation) หรือ (ASEAN) ซึ่งเป็น

องค์กรหนึ่งที่เกิดจากการสร้างความสัมพันธ์ทางภูมิรัฐศาสตร์และเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม วัฒนธรรมในกลุ่มประเทศสมาชิก รวมทั้งการสร้างความร่วมมือทางการศึกษา (Rukhiran, 2015) ซึ่งในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) เป็นปีที่ประชาคมอาเซียนมีผลอย่างสมบูรณ์ตามข้อตกลง ที่ประเทศสมาชิกได้ลงนามร่วมกันในกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ส่งผลให้ประเทศสมาชิกประชาคมจำนวน 10 ประเทศต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อตกลงที่ได้กำหนดไว้ สำหรับแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมวัฒนธรรมอาเซียน (A Blueprint for ASEAN Socio-Cultural Community) ได้กำหนดให้การศึกษาถือเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยถือว่าการพัฒนามนุษย์เป็นเป้าหมายสำคัญอันดับแรกในการเสริมสร้างวิถีชีวิตที่ดีของประชากรในภูมิภาค จึงกำหนดให้มีการดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของผู้คนในภูมิภาค ดังนั้น การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประชากรในประชาคมให้มีคุณภาพที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม

จากนโยบายด้านการศึกษาของอาเซียนที่กำหนดขึ้น ได้ส่งผลให้ประเทศไทยต้องกำหนดนโยบาย ด้านการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของอาเซียน ซึ่งให้ความสำคัญต่อการเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากร มนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน โดยร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาในการวางแผน การผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตและ บริการ ทั้งนี้ประเทศไทยได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2555 – 2559 ที่ได้กำหนดให้ ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อม ของประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในการสร้างความตระหนัก ในความสำคัญของประชาคมอาเซียนและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้ สามารถแข่งขันได้และใช้ประโยชน์จากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พัฒนาทักษะแรงงานให้มีความสามารถเป็น ที่ยอมรับของตลาดแรงงานอาเซียน รวมทั้งการปรับกฎ ระเบียบ และการจัดการเชิงสถาบันให้สอดคล้องกับกติกา ของอาเซียน (Office of the Education Council, 2008) ความสำคัญดังกล่าวการศึกษาไทยจึงได้รับผลกระทบ จากนโยบายการสร้างประชาคมอาเซียน ดังนั้นภายในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยจึงต้องมีการเตรียม ความพร้อมและปรับตัวด้านการศึกษา ตลอดจนหลักสูตร และการสอน ให้มีความพร้อมที่จะพัฒนาเด็ก เยาวชน และประชาชนคนไทยให้มีความรู้ความสามารถ คุณลักษณะ และทักษะต่าง ๆ เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมที่ เปลี่ยนแปลงและมีความหลากหลายในวิถีทางที่สอดคล้องกับข้อตกลงที่กำหนดในกฎบัตรอาเซียนอย่างใดก็ตาม หลังปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยก็ยังต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีความเป็น นานาชาติในวงกว้างมากขึ้น ดังนั้น จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมล่วงหน้าในด้านการศึกษา ตลอดจนหลักสูตร และการสอนที่ต้องมีความทันสมัยรองรับกับความเปลี่ยนแปลง และให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะการทำงาน และคุณลักษณะต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติท่ามกลางความ หลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมอาเซียนต่อไป (Choorak, 2012)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่หลักในการจัดทำนโยบาย หลักเกณฑ์แนวทาง เกี่ยวกับการสนับสนุนการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนา โรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่ความ เป็นอาเซียน ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางด้านภาษา และเจตคติในการจัดการศึกษา สู่ประชาคมอาเซียนแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการโดยใช้เครือข่าย

และยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมแก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ โดยมากำหนดเป็นนโยบายและแผนงานจัดทำเป็นเอกสารวิชาการจัดส่งให้สถานศึกษาในสังกัดลงสู่การปฏิบัติ (Basic Education Commission, 2011) แต่หลังจากที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทำนโยบายและแผนงานจัดทำเป็นเอกสารวิชาการส่งให้กับสถานศึกษาแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือสถานศึกษายังไม่มีการประเมินประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น เพื่อให้สถานศึกษามีเครื่องมือหรือเกณฑ์ที่จะบ่งบอกสภาพหรือสะท้อนให้เห็นถึงวิธีการ ชีตความสามารถและผลการปฏิบัติงานในลักษณะใดลักษณะหนึ่งอันจะนำไปสู่สารสนเทศทางการบริหารจัดการของสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งการพัฒนาตัวบ่งชี้เป็นวิธีการเพื่อให้ได้ตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จได้ตรงตามสถานการณ์ที่เป็นจริงมากที่สุด และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังไม่พบประเด็นการพัฒนาตัวบ่งชี้ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเล็งเห็นความจำเป็นในการพัฒนาตัวบ่งชี้ขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการปฏิบัติงานและกำกับติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในทุกด้านเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สร้างขึ้นโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีระเบียบวิธีการวิจัยในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่จะนำมาสร้างกรอบตัวบ่งชี้ความพร้อม

กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการกำหนดตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ 1) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความพร้อมตามยุทธศาสตร์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน/เอกสารวิชาการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และ 2) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ท่าน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา/การบริหารการศึกษา และนักวิชาการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความพร้อมตามยุทธศาสตร์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารวิชาการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่ความเป็นอาเซียน ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางด้านภาษา และเจตคติในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการโดยใช้เครือข่าย และยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี เอกสารแผน/กิจกรรม/โครงการของโรงเรียน แผนงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีการจัดทำตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานด้านอาเซียน โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่ได้ไต่ลงตารางความเชื่อมโยงระหว่างแผนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2. สัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) นำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ท่าน เพื่อตรวจสอบว่าตัวบ่งชี้แต่ละตัววัดได้ตรงและครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษาหรือไม่ พร้อมทั้งคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นถึงความพร้อมตามยุทธศาสตร์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุด และสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมในตัวชี้วัดความสำเร็จบางส่วนที่ขาดหายไปเพื่อกำหนดเป็นตัวบ่งชี้โดยแนวทางในการสัมภาษณ์มีคำถาม ดังนี้ คือ 1) ตัวบ่งชี้ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ผู้วิจัยได้จัดทำรอบตัวบ่งชี้ขึ้น ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร 2) หากท่านไม่เห็นด้วยตัวบ่งชี้ที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมควรเป็นอย่างไร 3) ตัวบ่งชี้ที่ทางโรงเรียนไม่มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จท่านมีความเห็นควรจะใช้ตัวบ่งชี้ใดเพื่อให้ตอบสนองยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และ 4) ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกำหนดตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือไม่ อย่างไร

3. คัดเลือกตัวบ่งชี้ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเหมาะสม นำมาจัดทำเป็นตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสาร/งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผลการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญเพื่อกำหนดเป็นตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและจัดทำเป็นแบบสำรวจตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สร้างขึ้นโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

วัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือตอนล่าง 9 จังหวัด ประกอบด้วย พิษณุโลก ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร และพิจิตร จำแนกประชากรแบ่งตามสังกัด ได้ 2 ประเภท คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 23 เขต มี 891 โรงเรียน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 5 เขต มี 264 โรงเรียนรวมจำนวนประชากร 1,155 โรงเรียน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 200 โรงเรียน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 เครื่องมือการวิจัยดังนี้

1. แบบสำรวจตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้วัดตัวบ่งชี้ทั้งหมด 21 ตัวบ่งชี้ ยกเว้นตัวบ่งชี้ที่ 2.5 และตัวบ่งชี้ที่ 2.8

2. แบบวัดความกลัวในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของครู ใช้วัดตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ผู้วิจัยใช้แบบวัดความกลัวในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของครู ของ Mengmungmee (2017) ซึ่งได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่องการพัฒนาแบบวัดความกลัวในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อวัดความพร้อมของครูในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งหากครูมีความกลัวน้อยแสดงถึงครูมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในระดับมาก ซึ่งแบบวัดความกลัวในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของครู มี 8 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 กลัวเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของอาเซียน กฎบัตรอาเซียน ประชาคมอาเซียน ด้านที่ 2 กลัวการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร ด้านที่ 3 กลัวการใช้หนังสือ ตำราเรียนและสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้ ด้านที่ 4 กลัวการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการเผยแพร่ผลงานทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (Offline) ด้านที่ 5 กลัวการใช้เทคนิคและวิธีสอนที่หลากหลายโดยเน้นกิจกรรมหรือกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ ด้านที่ 6 กลัวการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ ด้านที่ 7 กลัวการใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และด้านที่ 8 กลัวการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยผู้วิจัยนำแบบวัดความกลัวไปใช้ในการเก็บข้อมูล 2 ด้าน คือ ความกลัวการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร และกลัวการใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .977

3. แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการเป็นประชากรอาเซียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้วัดตัวบ่งชี้ที่ 2.8 ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการเป็นประชากรอาเซียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ทักษะ และเจตคติในการเป็นประชากรอาเซียน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .946

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้ค่าสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้โปรแกรม Mplus 6 ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยใช้สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

2.1 ค่าสถิติ Chi-Square (Chi-Square Statistic) ค่าสถิติ Chi-Square ไม่มีนัยสำคัญ ($p > .05$) และค่า Chi-Square กำลังสองสัมพันธ์ (Relative Chi-Square) ซึ่งมีค่าเท่ากับค่าสถิติ Chi-Squareหารด้วยองศาของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom: df) มีค่าเท่ากับ 2 หรือน้อยกว่านั้น แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.2 ดัชนีวัดความกลมกลืนเปรียบเทียบ CFI (Comparative Fit Index) ดัชนี CFI มีพิสัยอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 หากมีค่าสูงถึง 0.9 แปลได้ว่าโมเดลตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.3 ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีไม่อิงเกณฑ์ TLI (Tucker-Lewis Index) ดัชนี TLI มีค่าตั้งแต่ 0 ขึ้นไปหากมีค่าสูงถึง 0.90 แปลได้ว่าโมเดลตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.4 ดัชนีการากำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้ามีค่าต่ำกว่า 0.05 แสดงว่า โมเดลสมมติฐานสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดี ถ้ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.05-0.08 แสดงว่าโมเดลความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์พอใช้ ถ้ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.08-0.10 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ไม่ค่อยดี ถ้ามีค่ามากกว่า 0.10 แสดงว่า โมเดลความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ไม่ดี

2.5 ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยของเศษเหลือถ่วงน้ำหนัก (Weighted Root Mean Square Residual: WRMR) ดัชนี WRMR มีค่าน้อยกว่า 0.90 แสดงว่า โมเดลความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสมมติฐานมีสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดี ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.95 ถึง 1.00 โมเดลสมมติฐานมีสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์พอใช้

ผลการวิจัย

1. ผลการกำหนดตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยกำหนดตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการวิเคราะห์เอกสารแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และศึกษาเอกสารจากโครงการ/กิจกรรมในโรงเรียนเพื่อจัดทำร่างตัวบ่งชี้ สร้างนิยาม

สร้างตัวบ่งชี้และสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อทำการคัดเลือกตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วมีความเหมาะสมเป็นตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ จำนวน 23 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1.1 มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความเป็นประชาคมอาเซียน

1.2 มีการบูรณาการหลักสูตรความเป็นประชาคมอาเซียนเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ศาสนา และวัฒนธรรม

1.3 มีการจัดทำรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับความเป็นประชาคมอาเซียนเป็นรายวิชาเพิ่มเติม

1.4 มีหลักสูตรภาษาที่สามที่ใช้ในประชาคมอาเซียน

1.5 มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านความสามารถด้านภาษาและเจตคติของบุคลากรและนักเรียน ประกอบด้วย

8 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

2.1 คะแนนเจตคติของผู้บริหารในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.2 จำนวนโครงการภาษาต่างประเทศที่จัดให้นักเรียนเข้าร่วม

2.3 จำนวนโครงการภาษาอังกฤษที่จัดให้นักเรียนเข้าร่วม

2.4 จำนวนโครงการภาษาอาเซียนที่จัดให้นักเรียนเข้าร่วม

2.5 คะแนนความพร้อมของครูในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

2.7 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอาเซียน

2.8 คะแนนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านบริหารจัดการโดยใช้เครือข่าย ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

3.1 จำนวนโครงการหรือกิจกรรมของโรงเรียนที่ส่งเสริมการพัฒนาการสร้างเครือข่ายในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

3.2 จำนวนโครงการหรือกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.3 จำนวนนักเรียนเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนในเครือข่ายประชาคมอาเซียน

3.4 จำนวนผู้บริหารและครูเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการกับเครือข่ายกลุ่ม

ประชาคมอาเซียน

3.5 จำนวนผู้บริหารและครูที่ได้ทัศนศึกษาในประเทศที่เป็นประชาคมอาเซียน

3.6 จำนวนนักเรียนที่ได้ทัศนศึกษาในประเทศที่เป็นประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

4.1 มีระบบสารสนเทศบนสื่อออนไลน์ที่ครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับเครือข่าย

4.2 มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับเครือข่ายประชาคมอาเซียน ทั้งในรูปแบบเอกสาร วัตถุทัศน และสื่อ

มัลติมีเดียอย่างหลากหลาย

4.3 มีรายการโทรทัศน์ที่แนะนำเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

4.4 จำนวนแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่โรงเรียนได้รับความร่วมมือหรือสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน

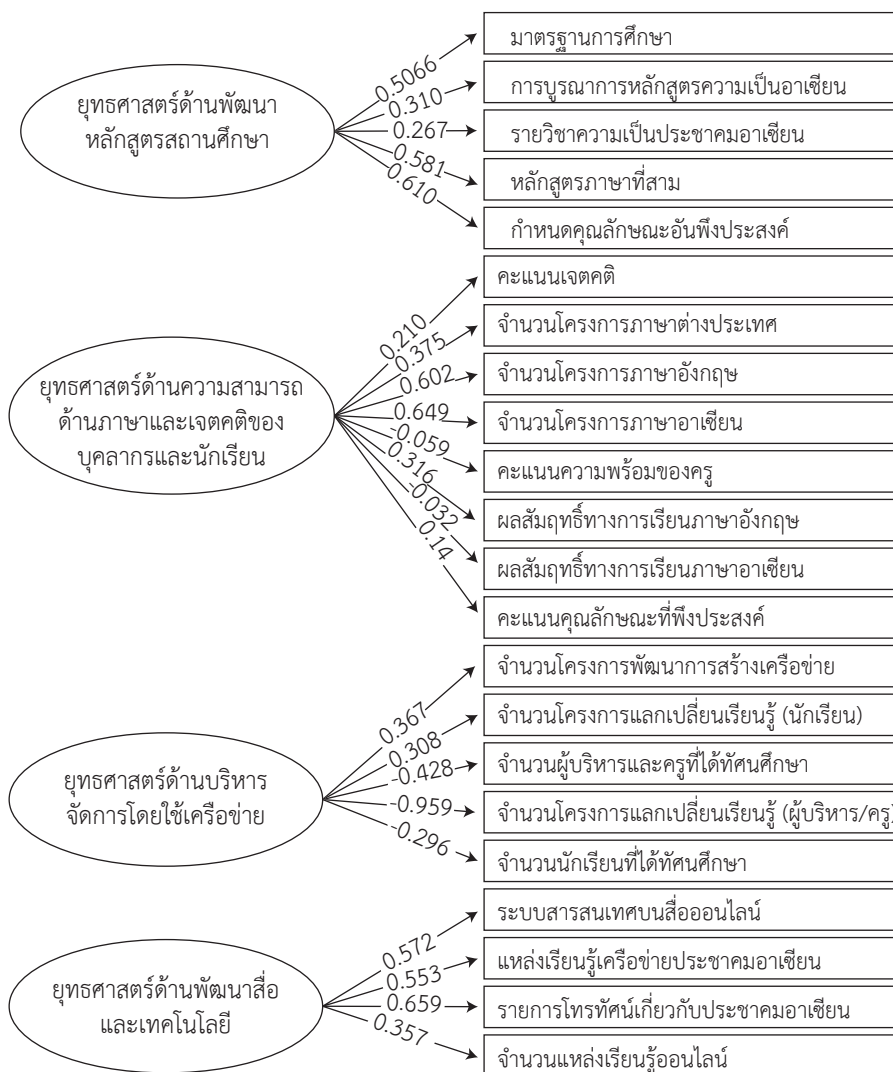
2. การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

2.1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

พบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจฯ เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชาย มีจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 63.50 ส่วนเพศหญิง มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 ด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจฯ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 56 - 60 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 รองลงมา มีอายุระหว่าง 51 - 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.00 และมีอายุระหว่าง 46 - 50 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 ด้านตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจฯ ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 55.50 รองลงมา คือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 และดำรงตำแหน่งอื่น ๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

2.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

จากการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏว่า Chi-Square = 408.505, ค่า df = 203, p-value = 0.000 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, RMSEA = 0.071 (มีค่าอยู่ระหว่าง 0.05-0.08 แสดงว่า โมเดลสมมติฐานสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์พอใช้), CFI = 0.887 (มีค่าอยู่ระหว่าง 0-1 แสดงว่า โมเดลสมมติฐานสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์), TLI = 0.871 (มีค่าตั้งแต่ 0 ขึ้นไปและเกือบสูงถึง 0.90 แสดงว่า โมเดลสมมติฐานสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์พอใช้) และ WRMR = 1.340 (มีค่ามากกว่า 1.00 แสดงว่า โมเดลสมมติฐานสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์น้อย) รายละเอียดดังภาพที่ 2 และตารางที่ 1

Chi-Square = 408.505 Degree of freedom = 203 P-value = 0.000 Chi-Square /df = 2.013 Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.071 Tucker-Lewis Index (TLI) = 0.871 Weighted Root Mean Square Residual (WRMR) = 1.340 Comparative Fit Index (CFI) = 0.887 Chi-Square = 408.505 Degree of freedom = 203 P-value = 0.000 Chi-Square /df = 2.013 Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.071 Tucker-Lewis Index (TLI) = 0.871 Weighted Root Mean Square Residual (WRMR) = 1.340 Comparative Fit Index (CFI) = 0.887

ภาพที่ 2 โมเดลความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัด สพฐ.

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ	S.E.	R ²
RA1 ยุทธศาสตร์ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา			
1.1 โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความเป็นประชาคมอาเซียน	0.506*	.082	0.26
1.2 มีการบูรณาการหลักสูตรความเป็นประชาคมอาเซียนเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	0.310*	.094	0.10
1.3 มีการจัดทำรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับความเป็นประชาคมอาเซียนเป็นรายวิชาเพิ่มเติม	0.276*	.093	0.08
1.4 มีหลักสูตรภาษาที่สามที่ใช้ในประชาคมอาเซียน	0.581*	.122	0.34
1.5 มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	0.610*	.100	0.37
RA2 ยุทธศาสตร์ด้านความสามารถด้านภาษาและเจตคติของบุคลากรและนักเรียน			
2.1 คะแนนเจตคติของผู้บริหารในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	0.210*	.060	0.04
2.2 จำนวนโครงการภาษาต่างประเทศที่จัดให้นักเรียนเข้าร่วม	0.375*	.094	0.14
2.3 จำนวนโครงการภาษาอังกฤษที่จัดให้นักเรียนเข้าร่วม	0.602*	.073	0.36
2.4 จำนวนโครงการภาษาอาเซียนที่จัดให้นักเรียนเข้าร่วม	0.649*	.091	0.42
2.5 คะแนนความกลัวของครูด้านการใช้ภาษาและการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาต่างประเทศ	-0.059	.085	0.00
2.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ	0.316*	.088	0.10
2.7 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอาเซียน	-0.032	.091	0.00
2.8 คะแนนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน	0.146*	.070	0.02
RA3 ยุทธศาสตร์ด้านบริหารจัดการโดยใช้เครือข่าย			
3.1 จำนวนโครงการหรือกิจกรรมของโรงเรียนที่ส่งเสริมการพัฒนาการสร้างเครือข่ายในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	0.367*	.086	0.14
3.2 จำนวนโครงการหรือกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้	0.308*	.093	0.10
3.3 จำนวนผู้บริหารและครูเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการกับเครือข่ายกลุ่มประชาคมอาเซียน	-0.428*	.077	0.18
3.4 จำนวนผู้บริหารและครูที่ได้ทัศนศึกษาในประเทศที่เป็นประชาคมอาเซียน	-0.959*	.153	0.92
3.5 จำนวนนักเรียนที่ได้ทัศนศึกษาในประเทศที่เป็นประชาคมอาเซียน	0.296*	.069	0.09
RA4 ยุทธศาสตร์ด้านพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี			
4.1 มีระบบสารสนเทศบนสื่อออนไลน์ที่ครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับเครือข่าย	0.572*	.082	0.33
4.2 มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับเครือข่ายประชาคมอาเซียน ทั้งในรูปแบบเอกสาร วีดิทัศน์ และสื่อมัลติมีเดียอย่างหลากหลาย	0.553*	.094	0.31
4.3 มีรายการโทรทัศน์ที่แนะนำเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	0.659*	.080	0.43
4.4 จำนวนแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่โรงเรียนได้รับความร่วมมือหรือสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน	0.357*	.115	0.13

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากภาพที่ 2 และตารางที่ 1 พบว่า ตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ 22 ตัวบ่งชี้ มีผลการวิจัยดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.276 ถึง 0.581 ค่าความผันแปรปรวนร่วมร้อยละ 8 - 37 (R2 มีค่า 0.08 ถึง 0.37) ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความเป็นประชาคมอาเซียน (0.506) ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีการบูรณาการหลักสูตรความเป็นประชาคมอาเซียนเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (0.310) ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 มีการจัดทำรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับความเป็นประชาคมอาเซียนเป็นรายวิชาเพิ่มเติม (0.276) ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 มีหลักสูตรภาษาที่สามที่ใช้ในประชาคมอาเซียน (0.581) และตัวบ่งชี้ที่ 1.5 มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (0.610) โดยตัวบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านความสามารถด้านภาษาและเจตคติของบุคลากรและนักเรียน ประกอบด้วย 8 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ - 0.032 ถึง 0.644 ค่าความผันแปรปรวนร่วมร้อยละ 0 - 42 (R2 มีค่า 0.00 ถึง 0.42) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักองค์ประกอบต่ำกว่า 0.30 (ควรมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า 0.30 (Kaiwan, 2008) มี 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 คะแนนเจตคติของผู้บริหารในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (0.210) ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 คะแนนความกลัวของครูด้านการใช้ภาษาและการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาต่างประเทศ (-0.059) ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอาเซียน (-0.032) และตัวบ่งชี้ที่ 2.8 คะแนนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน (0.146) ตัวบ่งชี้ที่มีทิศทางความสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ภายในองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันในทางลบและไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 คะแนนความกลัวของครูด้านการใช้ภาษาและการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาต่างประเทศ (-0.059) และตัวบ่งชี้ที่ 2.7 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอาเซียน (-0.032)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านบริหารจัดการโดยใช้เครือข่าย ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ -0.296 ถึง -0.959 ค่าความผันแปรปรวนร่วมร้อยละ 9 - 92 (R2 มีค่า 0.09 ถึง 0.92) ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักองค์ประกอบต่ำกว่า 0.30 มี 1 ตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.5 จำนวนนักเรียนที่ได้ทัศนศึกษาในประเทศที่เป็นประชาคมอาเซียน (-0.296) ตัวบ่งชี้ที่มีทิศทางความสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ภายในองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันในทางลบ มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 จำนวนผู้บริหารและครูเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการกับเครือข่ายกลุ่มประชาคมอาเซียน (-0.428) ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 จำนวนผู้บริหารและครูที่ได้ทัศนศึกษาในประเทศที่เป็นประชาคมอาเซียน (-0.959) และตัวบ่งชี้ที่ 3.5 จำนวนนักเรียนที่ได้ทัศนศึกษาในประเทศที่เป็นประชาคมอาเซียน (-0.296) โดยตัวบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.357 ถึง 0.659 ค่าความผันแปรปรวนร่วมร้อยละ 13 - 43 (R2 มีค่า 0.13 ถึง 0.43) ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 มีระบบสารสนเทศบนสื่อออนไลน์ที่ครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับเครือข่าย (0.572) ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับเครือข่ายประชาคมอาเซียน ทั้งในรูปแบบเอกสาร วัสดุทัศน และสื่อมัลติมีเดียอย่างหลากหลาย (0.553) ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 มีรายการโทรทัศน์ที่แนะนำเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (0.659) และ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 จำนวนแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่โรงเรียนได้รับความร่วมมือหรือสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน (0.357) โดยตัวบ่งชี้ทั้ง 4 ตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลการกำหนดตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้การวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและศึกษาเอกสารจากโครงการ/กิจกรรมในโรงเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ เอกสารวิชาการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เอกสารแผน/กิจกรรม/โครงการของโรงเรียน แผนงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีการจัดทำตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานด้านอาเซียน แต่จากการศึกษาเอกสาร/แผน/กิจกรรม/โครงการของโรงเรียน โรงเรียนไม่มีการจัดโครงการหรือกิจกรรมในบางยุทธศาสตร์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแล้วนำไปสัมภาษณ์กับผู้เชี่ยวชาญ โดยคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ คือ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูที่มีประสบการณ์ในด้านการปฏิบัติงานและด้านการบริหารสถานศึกษา อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา/การบริหารการศึกษา และนักวิชาการศึกษาเพื่อตรวจสอบว่าตัวบ่งชี้แต่ละตัววัดได้ตรงและครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษาหรือไม่ พร้อมทั้งคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นถึงความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุด และสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมในตัวชี้วัดความสำเร็จบางส่วนที่ขาดหายไปเพื่อกำหนดเป็นตัวบ่งชี้ และทำการคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเหมาะสมและตรงตามเนื้อหา นำมาจัดทำเป็นตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงทำให้ตัวบ่งชี้ที่ได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญในการคัดเลือกตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความครอบคลุมเนื้อหาและสามารถวัดได้ในสิ่งที่ต้องการวัด

2. ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ 22 ตัวบ่งชี้ และน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ทั้ง 22 ตัวบ่งชี้ มีค่าทั้งเป็นบวกและลบ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ -0.059 ถึง 0.659 ซึ่งมีความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์แบบยอมรับได้ โดยได้ $\chi^2 = 408.505$, $df = 203$, $p\text{-value} = 0.000$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, $RMSEA = 0.071$, $CFI = 0.887$, $TLI = 0.871$ และ $WRMR = 1.340$ เนื่องจากวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยทำโดยวิธีการส่งไปรษณีย์ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามอาจมีความเข้าใจในข้อคำถามที่คลาดเคลื่อน อีกทั้งผู้ตอบแบบสอบถามมาจากหลายส่วน เช่น ผู้บริหาร ครู และนักเรียนทำให้ข้อมูลที่ได้มีการกระจายของข้อมูลที่แตกต่างกันมาก (Jarernvonggrayab, 2017; Taoto, Jarernvonggrayab & Baikularb, 2016) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาจส่งผลต่อความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้ทำให้โมเดลตัวบ่งชี้ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่

ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์แบบยอมรับได้ เมื่อพิจารณาารายด้านของยุทธศาสตร์ความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.276 ถึง 0.581 ตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า 0.30 มี 4 ตัวบ่งชี้และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความเป็นประชาคมอาเซียน (0.506) ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีการบูรณาการหลักสูตรความเป็นประชาคมอาเซียนเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (0.310) ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 มีหลักสูตรภาษาที่สามที่ใช้ในประชาคมอาเซียน (0.581) และตัวบ่งชี้ที่ 1.5 มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (0.610) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสร้างเครื่องมือผู้วิจัยมีการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและศึกษาเอกสารจากโครงการ/กิจกรรมในโรงเรียน ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากนั้นทำการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแล้วนำไปสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญพร้อมทั้งหาคุณภาพของแบบสำรวจทำให้เครื่องมือมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ลักษณะของข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลประเภทเดียวกัน คือ ใช้คะแนนเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนตัวบ่งชี้ที่ 1.3 มีการจัดทำรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับความเป็นประชาคมอาเซียนเป็นรายวิชาเพิ่มเติม (0.276) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำกว่า 0.30 ทั้งนี้อาจเนื่องมาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาไม่ได้มีการกำหนดให้โรงเรียนจัดทำรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับความเป็นประชาคมอาเซียนเป็นรายวิชาเพิ่มเติมจึงทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินการจัดทำหรือไม่ก็ได้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียนในการดำเนินการ อีกทั้งการจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมเป็นการดำเนินงานอย่างเป็นระบบโดยต้องมีการกำหนดผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม วิเคราะห์ผลการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การเขียนคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม กำหนดโครงสร้างรายวิชาออกแบบหน่วยการเรียนรู้และเขียนแผนการเรียนรู้ โดยโรงเรียนควรมีการจัดทำรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับความเป็นประชาคมอาเซียนอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านความสามารถด้านภาษาและเจตคติของบุคลากรและนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย 8 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ -0.032 ถึง 0.649 ตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า 0.30 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ตัวบ่งชี้คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 จำนวนโครงการเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศที่จัดให้นักเรียนเข้าร่วม (0.375) ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 จำนวนโครงการที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษที่จัดให้นักเรียนเข้าร่วม (0.602) ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 จำนวนโครงการที่เกี่ยวข้องกับภาษาอาเซียนที่จัดให้นักเรียนเข้าร่วม (0.649) และตัวบ่งชี้ที่ 2.6 จำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษไม่ต่ำกว่า 3.00 หรือร้อยละ 70 (0.316) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมีการดำเนินการจัดโครงการภาษาต่างประเทศ ภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียนขึ้นภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและนักเรียนให้มีความรู้ความสามารถด้านการอ่าน เขียน และการสื่อสาร โดยส่วนใหญ่การจัดโครงการเหล่านี้จะมีการดำเนินการในบางโรงเรียนที่มีความพร้อมหรือสถานที่ตั้งอยู่ใกล้เขตชายแดนประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อสนองนโยบายของ Basic Education Commission (2011) ที่ได้ริเริ่มดำเนินโครงการพัฒนาประเทศไทยให้เป็น

ศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาคและกิจกรรมโครงการพัฒนาประชาคมอาเซียน ตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำกว่า 0.30 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 คะแนนเจตคติของผู้บริหารในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (0.210) ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 คะแนนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน (0.146) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารยังไม่เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเท่าที่ควร อาจทำให้การบริหารจัดการต่างๆ ภายในโรงเรียน เช่น การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความต้องการของหลักสูตรให้กับนักเรียนจึงเป็นไปอย่างไม่เต็มประสิทธิภาพ ผู้บริหารและครูต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด (Koongaew, 2013) อีกทั้งข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสำรวจความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนฯ เป็นข้อมูลต่างประเภทกับข้อมูลในตัวบ่งชี้อื่น ๆ ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ความรู้สึกส่วนบุคคลไม่ได้เป็นข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานของโรงเรียน จึงทำให้ข้อมูลที่ได้มีน้ำหนักองค์ประกอบแตกต่างจากข้อมูลในตัวบ่งชี้อื่น ตัวบ่งชี้ที่มีทิศทางความสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ภายในองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันในทางลบมี 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 คะแนนความกลัวของครูด้านการใช้ภาษาและการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาต่างประเทศ (-0.059) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมีการพัฒนา/การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรทางการศึกษาทำให้ครูไม่มีความกลัวหรือวิตกกังวลในการใช้ภาษาและการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาต่างประเทศ และตัวบ่งชี้ที่ 2.7 จำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอาเซียนไม่ต่ำกว่า 3.00 หรือร้อยละ 70 (-0.032) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอาเซียนจะดำเนินการเฉพาะโรงเรียนที่มีความพร้อมหรือตั้งอยู่ใกล้เขตชายแดนประเทศเพื่อนบ้านเท่านั้น โรงเรียนส่วนใหญ่จึงไม่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาอาเซียนทำให้การแจกแจงข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสำรวจความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนฯ มีการกระจายข้อมูลต่ำและแตกต่างจากข้อมูลในตัวบ่งชี้อื่น ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านบริหารจัดการโดยใช้เครือข่าย ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ -0.296 ถึง 0.367 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 จำนวนโครงการหรือกิจกรรมของโรงเรียนที่ส่งเสริมการพัฒนาการสร้างเครือข่ายในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน น้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.367 ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 จำนวนโครงการหรือกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (0.308) ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 จำนวนผู้บริหารและครูเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการกับเครือข่ายกลุ่มประชาคมอาเซียน (-0.428) ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 จำนวนผู้บริหารและครูที่ได้ทัศนศึกษาในประเทศที่เป็นประชาคมอาเซียน (-0.959) และตัวบ่งชี้ที่ 3.5 จำนวนนักเรียนที่ได้ทัศนศึกษาในประเทศที่เป็นประชาคมอาเซียน (-0.296) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาโรงเรียนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนบุคลากรและนักเรียนต้องได้รับการพัฒนาด้านความรู้ต่างๆ เช่น การจัดการกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้วัฒนธรรม การเมือง การปกครองของประเทศเพื่อนบ้าน การศึกษาดูงานกับบุคลากรกับประเทศสมาชิกหรือประเทศอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ Buachuen (2014) ที่ได้ศึกษาสภาพและแนวทางในการบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ครู นักเรียน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเป็นสมาชิกสมาคม/ชมรมครูอาเซียน ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียน ตัวบ่งชี้ที่มีทิศทางความสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ภายในองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันในทางลบและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 จำนวนผู้บริหารและครูเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการกับเครือข่ายกลุ่มประชาคมอาเซียน (-0.428) ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 จำนวนผู้บริหารและครูที่ได้ทัศนศึกษาในประเทศที่เป็นประชาคมอาเซียน (-0.959) และตัวบ่งชี้ที่ 3.5 จำนวนนักเรียนที่ได้ทัศนศึกษาในประเทศที่เป็นประชาคมอาเซียน (-0.296) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากตัวบ่งชี้เหล่านี้เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนไม่ได้จัดขึ้นแต่เป็นการส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูและนักเรียน เข้าไปมีส่วนร่วมหรือทำกิจกรรมกับกลุ่มเครือข่ายกลุ่มประชาคมอาเซียนหรือทำกิจกรรมภายนอกโรงเรียน ซึ่งต้องใช้งบประมาณในการบริหารจัดการเป็นจำนวนมากเพื่อสนับสนุนให้ผู้บริหาร ครู และนักเรียนได้ทำกิจกรรมดังกล่าว จึงทำให้น้ำหนักองค์ประกอบมีค่าเป็นลบ ซึ่งสอดคล้องกับ Teuanphoa (2011) ที่ศึกษาการดำเนินงานเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเครือข่ายศูนย์อาเซียนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า การดำเนินงานที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านปัจจัยสนับสนุนความสัมพันธ์กับชุมชนและท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.357 ถึง 0.659 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 มีระบบสารสนเทศบนสื่อออนไลน์ที่ครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับเครือข่ายประชาคมอาเซียน (0.572) ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับเครือข่ายประชาคมอาเซียน ทั้งในรูปแบบเอกสาร วัสดุทัศน และสื่อมัลติมีเดียอย่างหลากหลาย (0.553) ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 มีรายการโทรทัศน์ที่แนะนำเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (0.659) และตัวบ่งชี้ที่ 4.4 จำนวนแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่โรงเรียนได้รับความร่วมมือหรือสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน 0.357 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก Basic Education Commission (2011) ได้มีการจัดทำแนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนขึ้น ในด้านการบริหารจัดการ ได้ให้แนวทางว่า สถานศึกษาควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ Buachuen (2014) ที่ได้ศึกษาสภาพและแนวทางในการบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายของประชาคมอาเซียนกับหลักสูตรแกนกลางเพื่อกำหนดเป็นหลักสูตรสถานศึกษา มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้สู่อาเซียน มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้กับนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Wongmool, Harnsombat & Srichompoo (2015) ที่ศึกษาการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนาสื่อแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสถานศึกษาควรจัดห้องศูนย์อาเซียนหรือมุมอาเซียนเพื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้แสดงผลงานนิทรรศการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมอาเซียนและจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการจัดอบรมการใช้แบบสำรวจความพร้อมตามยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับเขตพื้นที่การศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่สนใจในการนำเครื่องมือไปใช้ในการสำรวจความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียน
2. โรงเรียนควรมีการประสานงานความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดทำแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนสู่ประชาคมอาเซียน
3. โรงเรียนควรมีการบูรณาการหลักสูตรความเป็นประชาคมอาเซียนเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทางสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น
4. โรงเรียนควรพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อยกระดับความสามารถด้านภาษาของผู้เรียน
5. โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมหรือกิจกรรมใหม่ ๆ ร่วมกับเครือข่ายประชาคมอาเซียน

References

- เกียรติมนูญ บัวชื่น. (2557). *การศึกษาสภาพและแนวทางในการบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- จิรายุ เถาว์โท อนุ เจริญวงศ์ระยับ และปณณวิษณุ ไบกุลหาบ. (2559). การศึกษาค่าความเชื่อมั่นของคะแนนแบบทดสอบอัตนัยวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีจำนวนผู้ตรวจและรูปแบบการตรวจให้คะแนนต่างกัน โดยใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง. *วารสารหาดใหญ่วิชาการ*, 14(1), 1-14.
- จุไรศิริ ชูรักษ์. (2555). *ผลกระทบด้านการศึกษา หลักสูตรและการสอนของไทยจากการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน*. สืบค้น 14 ธันวาคม 2559, จาก http://curriculumju.blogspot.com/2014/06/blog-post_10.html.
- เฉลียว เกื่อนเภา. (2554). *การดำเนินงานเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเครือข่ายศูนย์อาเซียนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- มานิต วงศ์มูล พิสมัย หาญสมบัติ และชัชภูมิ สิมขุม. (2558). *การพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

- มีนนาภา รักษ์หิรัญ. (2558). ความวิตกกังวลของนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในประเทศไทยเพื่อศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี. *วารสารวิจัย มสท สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์*, 11(3), 163-176.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2551). *วิเคราะห์ข้อมูลวิจัย 4*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ศิริ เม่งมั่งมี. (2560). การพัฒนาแบบวัดความกลัวในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน*. สืบค้น 15 กันยายน 2557, จาก <http://jatoporn.ucoz.com/blog/2012-06-15-43>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ฉบับสรุป*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุ เจริญวงศ์ระยับ. (2560). อิทธิพลของผู้ตอบต่อโครงสร้างองค์ประกอบของพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร. *วารสารการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 10(3), 53-60.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2556). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียน* (รายงานผลการวิจัย). อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

Translated Thai References

- Basic Education Commission. (2011). *Development of Standard and Strategies for Schools to the ASEAN Community*. Retrieved September 15, 2014, from <http://jatoporn.ucoz.com/blog /2012-06-15-43>. (in Thai)
- Buachuen, K. (2014). *A study of the State and Guidelines of School Administration for ASEAN Entrants of Schools Under Secondary Educational Service Area Office 3* (Master's thesis). Phitsanulok: Phibulsongkram Rajabhat University. (in Thai)
- Choorak, J. (2012). *The Effects of Education, Curriculum and Teaching of Thailand from the ASEAN Community*. Retrieved December 14, 2016, from http://curriculumju.blogspot.com/2014/06/blog-post_10.html. (in Thai)
- Jarenvonggrayab, A. (2017). The Effect of Raters to Factorial Structure of Organizational Citizenship Behavior. *Journal of Community Development Research (Humanities and Social Sciences)*, 10(3), 53-60. (in Thai)

- Kaiwan, Y. (2008). *Step by Step SPSS 4*. Bangkok: Sue-Serim Bangkok Center. (in Thai).
- Koongaew, A. (2013). *The Development of Successful Indicators of Educational Management of the Higher Education Institute for Members of ASEAN Community* (Master's thesis). Phetchabun Phetchabun: Rajabhat University. (in Thai)
- Mengmungmee, S. (2017). *The Development of Teachers Fear Scale Approach to ASEAN Community* (Master's thesis). Phitsanulok: Phibulsongkram Rajabhat University. (in Thai)
- Office of the Education Council. (2008). *Framework for the Development of the Tenth National Economic and Social Development Plan (2007 - 2011) Consisted with the National Education Plan (2002-2016) (2nd)*. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Rukhiran, M. (2015). Anxiety of Cambodian Students' Thai Learning for Studying at Rajamangala University of Technology Tawan-OK, Chanthaburi Campus. *SDU research Journal of Humanities and Social Sciences*, 11(3), 163-176. (in Thai)
- Taoto, J., Jarernvongrayab, A. & Baikularb, P. (2016). A study of the Reliability of Mathematics Essay Test Score for Matayomsuksa 2 Students: the Different Number of Rates and Scoring Patterns Using Generalizability Theory. *Hatyai Academic Journal*, 14(1), 1-14. (in Thai)
- Teuanphoa, C. (2011). *Preparation for the ASEAN Community by the ASEAN Study Center of Schools under Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1* (Master's thesis). Ratchaburi: Muban Chombueng Rajabhat. (in Thai)
- Wongmool, M., Harnsombat, P. & Srichompoo, C. (2015). *Management Development of Education in Order to Support the Liberalization of ASEAN, Secondary Educational Service Area Office 39* (Master's thesis). Uttaradit: Uttaradit Rajabhat University. (in Thai)

คณะผู้เขียน

นางสาวอริฏฐาน จันทร์ทา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

66 ถนนวังจันทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

e-mail: atithancher@gmail.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุ เจริญวงศ์ระยับ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

66 ถนนวังจันทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

e-mail: anu.j@psru.ac.th

ดร.พัชรพล มีทรัพย์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

66 ถนนวังจันทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

e-mail: pmees@hotmail.com